No. 52.

JAVASCHE COURANT.

DONDERDAG *den 30sten April 1829.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

Het heeft Zijne Majesteit behaagd, bij besluit van den 22sten november ll. no. 28, eenige militairen en anderen die in den oorlog op Celebes en Java hebben uitgemunt, bewijzen te verleenen van Hoogstdeszelfs tevredenheid; en zijn bij eerstgenoemd besluit tot Ridders van de 4de klasse der Militaire Willems Orde benoemd:

Voor de Celebesche Expeditie.

De majoor *J. Le Bron de Vexela*; de flankeur bij de 18de afdeeling infanterie 2de bataillon *P. Dunogues*; de flankeur bij dezelfde afdeeling 1ste bataillon *J. Hofman*; de huzaar bij het 7de regiment *Blondel*; de korporaal bij de 18de afdeeling infanterie 1ste bataillon *A. Molles*; de majoor bij dezelfde afdeeling 2de bataillon *B. Sollewijn*; de 1ste luitenant bij den staf *W. X. Hojel*; de 2de luitenant bij het 5de regiment artillerie 1ste bataillon *P. Lemmers*; de 2de luitenant bij den staf, adjudant van den opperbevelhebber *L. P. de Wit*; de kapitein bij de 18de afdeeling infanterie 2de bataillon *C. L. Du Bus*; de flankeur bij de 20ste afdeeling infanterie 2de bataillon *C. Dalmeijer*; de korporaal bij de 19de afdeeling infanterie 2de bataillon *H. Broekmeijer*; de korporaal bij de 20ste afdeeling infanterie 2de bataillon *J. Le Boe*.

Bij het Korps Mariniers.

De 1ste luitenant *J. A. van der Velden*; de 1ste luitenant *Z. J. A. 't Hooft*.

Bij de Koninklijke Marine.

De luitenants van de 2de klasse, *A. D. Kluiskens* en *Bruining*.

Bij de Koloniale Marine.

De luitenant van de 2de klasse, *J. Gregorie*, en

Tot Ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw:

De chirurgijn majoor *Ruempol*; en de oud luitenant kolonel der schutterij *A. Desisso*.

Voor den Oorlog op Java.

De kolonel bij den Generalen Staf en adjudant bij den Luit. Generaal *De Kock*, *Cleerens*; de majoor bij de infant. *Michiels*; de luitenant kolonel bij de expeditionnaire afdeeling infanterie, *Ledel*; de luitenent kolonel bij de infanterie, *Du Perron*; de majoor bij dat wapen, *Buschkes*; de kapiteins bij dat wapen, *van Griesheim* en *ten Have*; de majoor bij de expeditionnaire afdeeling infanterie, *Cox van Spengler*; de 1ste luitenant bij de infanterie, *Roeps*; de 2de luitenant bij de infanterie, *Gilly de Montela*; de 1ste luitenant bij de huzaren *de Latre*; de luitenant bij de infanterie, *Poland*; de 1ste luitenant bij de infanterie, *de Bruin*; de kolonel bij den plaatselijken staf, *Beurlin*; de majoor bij de infanterie, *van Gansen*; de luitenant kolonel bij den generalen staf, *Roest*; de majoor bij de huzaren, *Perié*; de kapitein bij de artillerie, *Schippers*; de kapitein bij de infanterie, *de Quay*; de luitenant bij de infanterie, *de Gros*; de 2de luitenant bij de infanterie, *Rietveld*; de luitenant bij de infanterie, *Eisenloffel*; de majoor bij de artillerie *Rijnbende*; de kapitein bij den plaatselijken staf, *Sagermans*; de kapiteins bij de infanterie, *van der Worm*, *van Ingen* en *J. Mess*; de luitenants bij de infanterie, *Boelhouwer*, *Cassa* en *Hilmer*; de 2de luitenant bij de artillerie, *von Schmidt auf Altenstadt*; de 1ste luitenants bij de artillerie, *Klaring* en *Hegie*; de kapitein bij de artillerie, *Le Moine*; de kapitein bij de expeditionnaire afdeeling infanterie, *Madiol*; de luitenant bij de infanterie, *Marhitz*; de 1ste luitenant bij de infanterie, *Schlosser*; de 2de luitenant bij de infanterie, *Petit*; de 2de luitenant der artillerie, *Rutten*; de 2de luitenant bij de huzaren, *La Hure*; de civiele ambtenaar *Akkermans*; de luitenant bij de infanterie vrijwillige jagers, *Barbier*; de 1ste luitenant bij de genie, *Ondaatje*; de 1ste luitenant bij de infanterie *Schreijner*; de 2de luitenant bij de expeditionnaire afdeeling kavallerie *D'Artan*; de 2de luitenant bij de infanterie *van der Wees*; de 2de luitenant bij de expeditionnaire afdeeling infanterie *La Tour*; de serjanten bij de infanerie *Natal* en *Leennknecht*; de luit. bij de expeditionn. afdeel. *van Swieten de Wacht*; de wachtmeester bij de huzaren *Werner*; de sergeant der infanterie *Bernhardt*; de 1ste luitenant bij idem *Kraft*; de luitenant bij idem *Meulenhoff*; de flankeur bij de 19de afdeeling infanterie *Simons*; de sergeant bij de 19de afdeeling infanterie *van der Vliet* en de opperwachtmeester bij de huzaren *Wakkarij*.

Hebbende Zijne Majesteit alverder goedgevonden bij art. 5 van het bovengemeld besluit, te bepalen: dat aan het leger, zoo in het vaderland als in Indie, op eene eervolle wijze bij dag-order zullen worden bekend gemaakt de namen der hiernatemeldene officieren en manschappen, welke zich gedurende de Javasche onlusten van derzelver aanvang in juli 1825 tot 19 junij 1828 hebben onderscheiden, als:

De kolonel bij de genie *Cochius*; de luitenant kolonel bij dat wapen *van der Wijck*; de kapitein bij de artillerie *van Geen*; de kapitein bij den generalen staf *de Stuers*; de luitenant kolonel bij de infanterie *Elout*; de kapitein bij de infanterie *Wagener*; de kapitein bij de expeditionnaire afdeeling *Renard*; de kapitein bij de expeditionnaire afdeeling *Gillon*; de kapitein bij de infanterie *Bakker*; de kapitein bij de artillerie *Haustadt*; de ritmeester bij de huzaren *Belaerts*; de ritmeester bij het korps djajang sekars *Mixa*; de eerste luitenant bij de artillerie *von Loewenstein*; de eerste luitenant bij de pionniers *du Fruy*; de tweede luitenant bij de huzaren *Kruse*; de tweede luitenant bij de infanterie *Megglée*; de tweede luitenant bij de djajang sekars *Pravij* en de luitenant bij de infanterie *Paarden-Koper*.

Bij een tweede besluit van opgemelde dagteekening no. 29 zijn tot ridders van de derde klasse der Militaire Willems Orde bevorderd, de kolonel bij den generalen staf *Cleerens*, adjudant van den luitenant-generaal *de Kock*; de luitenant-kolonel bij de infanterie *le Bron de Vexela*: de luitenant-kolonel bij idem *Sollewijn*; de majoor bij idem *Michiels*; de luitenant-kolonel bij idem *de Leeuw*; de luitenant-kolonel bij de expeditionnaire afdeeling infanterie *Ledel* en de majoor bij de infanterie *Bauer*.

EXTRACT *uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.*

BATAVIA, *den 10den april 1829.* No. 26.)

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, verleend, bij appostillaire dispositie van den 6den dezer no. 60.

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen.

a Dat gerekend van den 1sten janurarij 1829 op de hoofdsom van het middel der verponding, in de afdeeling *Batavia* en *Ommelanden*, zal worden geheven 2% additioneel, tot goedmaking der som van ƒ 20,000, toegestaan (bij resolutie van den 27sten januarij jl. no. 31,) voor het regelen en in order brengen der quohieren etc.

b. Dat aan den Hoofd-baljuw te *Batavia*, ter assistentie in het doen der aanmaningen van de achterstallige belastingschuldigen zullen worden toegevoegd, vier Inlandsche boden, elk op eene bezoldiging van ƒ 15 's maands te vinden uit de 20% boete, die door de achterstallige belastingschuldigen zal behooren te worden voldaan.

2°. Enz.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven register.
De waarn. Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

Rapport van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal, aan Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal

MAGELANG, *den 21sten april 1829.*

Ik heb sedert mijn laatst rapport aan Uwe Excellentie van den 18den dezer, van den luitenant-kolonel *Ledel* berigt ontvangen, dat hij op dien dag, omstreeks zijne positie te *Sentolo*, door een troep van ongeveer 500 man, waaronder 100 man ruiterij, (die de bende van *Prawiro Dirdjo* wordt verzekerd te zijn,) voor het eerst is aangevallen geworden. De vijand had daartoe de gelegenheid benuttigd, dat een gedeelte onzer kolonnes, ter ontmoeting van een convooi levensmiddelen, dat tot aan het gebergte *Kienjien* door de 4de kolonne geëscorteerd werd, afwezig was. De door den majoor *Lonneux* intusschen genomene goede dispositien, hadden den vijand tot de terugkomst van den oversten *Ledel* in bedwang gehouden, die nu de kavallerie vooruit zond, den vijand te bespieden en de Tidorezen, door een peloton infanterie ondersteund, gereed hield, om hem aantevallen, voorts zijne overige magt vereenigd houdende. De muitelingen kwamen gedeeltelijk geregeld opzetten, doch eenige door den luitenant *Burgers* in derzelver flank wel aangebragte kanonschoten, verpligtten hen weldra weder terug te trekken, van welk oogenblik de evengemelde troepen gebruik maakten, om hen met zoodanigen goeden uitslag te vervolgen, dat, ongerekend een twintigtal doodeu, de vijand ook nog een tommongong, den ali bassa, *Prawiro Rono* namelijk, daarbij verloor, die door een lanssteek, hem door den radin tommongong *Malang Negoro* (van het gevolg van den aan den luitenant-kolonel *Ledel* toegevoegden, en hem goede diensten bewijzenden Djocjocartaschen pangerang *Poerwo Kesoemo*) toegebragt, omkwam, wiens gouden kris en lans, benevens deszelfs paard in handen der onzen viel. De overste had nauwelijks gemelde zijne troepen teruggetrokken, of de vijand kwam andermaal opzetten, hij dacht dat dit eenlijk geschiedde, met het voor-

nemen, om de dooden optehalen, waarmede de vijand zich dan ook bezig hield, maar dien onverminderd ook bleef voortrukken. De luitenant-kolonel liet hem toen tot zeer nabij komen, en deszelfs flank intusschen door een tweeponder hevig beschieten, en op het oogenblik dat hij begon te aarselen, hem met kracht aantevallen, en nu in den grootsten haast de vlugt deed nemen. De huzaren drongen hem zeer digt op het lijf, zoodat de vijand zich tot een klomp formeerde en nu het zwakke peloton kavallerie op zijn beurt krachtdadig aanviel, dat alzoo verpligt werd op de infanterie te repliëren. — Een zware stortregen had het infanterie-vuur reeds eenigen tijd onmogelijk gemaakt, doch werd de vijand niettemin in zijne voorwaartsche bewegingen weldra gestuit door de met gevelde bajonnetten aanrukkende kolonne, en door dezelve zoo hevig aangetast dat hij in de sawa-velden geworpen, en zoo veel mogelijk vervolgd werd.

De troepen onder den luitenant-kolonel *Ledel*, hebben zich bij deze gelegenheid als naar gewoonte weder uitmuntend gedragen. De Tidorezen onder derzelver verdienstelijken aanvoerder, den luitenant *Tegelaar*, en door derzelver eigen officieren, als den majoor *Safioedin*, den kapitein *Hammia* en den luitenant *Malkkedien*, (die door den oversten onder anderen genoemd worden) ten strijde gevoerd, hebben den vijand veel schade toegebragt; terwijl voorts de kapitein *van Hopbergen*, de luitenants *Kock*, *van Haacke*, *van de Casteel* en *Andringa de Kempenaar* door den luitenant-kolonel *Ledel* bijzonderlijk geroemd worden. De brave luitenant *de Latre* zoude met zijne huzaren den vijand gewis veel hebben doen lijden, indien deze volgens deszelfs gewoonte zich meer verspreid had.

De twee overige aan den regter oever der *Progo* zich bevindende kolonnes, hebben voor zoo ver mij alsnog bekend is, met den vijand niets te doen gehad, maar van onzen kant zal eerlang een gecombineerd mouvement tegen denzelven ondernomen worden, hetgeen thans het weder schijnt te begunstigen. — Ook naar het zuider-gebergte zal geöpereerd worden, uit hetwelk de vijand, als uit door de natuur versterkte positien, nu en dan kleine uitvallen doet.

Bij mijn jongste rapport had ik bereids de eer Uwe Excellentie te melden, dat de mobiele kolonne no. 11 (majoor *Michiels*) te *Bantar* positie had gevat, om de vijandelijke bende, die onder *Diepo Negoro's* oudsten zoon in het *Oeroetsewoesche* gevallen was, en deszelfs verdere bewegingen, in overeenstemming met de mobiele kolonne no. 8 (majoor *Buschkens*) te observeren. Volgens verschillende berigten wordt mij bevestigd, dat gemelde bende, (aan welks hoofd, volgens eenige rapporten, *Diepo Negoro* zelf zich zoude bevinden, hetgeen ik echter om de redenen in mijn vorige vermeld, niet geloof,) zich langs *Panjerkeboemen* en het gebergte van *Ceroni* naar het *Ledaksche* en *Gowongsche* zoude begeven, op welk berigt de 11de kolonne thans te *Segalo* positie heeft genomen en trachten zal, den vijand van daar in zijne verdere mouvementen te stuiten, hetgeen ik aan het beleid van den majoor *Michiels* volkomen toevertrouw.

Uit de *Bagelleen* en *Banjoemaas* heb ik overigens geene berigten, dat iets ondernomen is, hetgeen in eerstgemelde provincie het terrein vooreerst ook nog weinig toelaat.

De Luitenant Gouverneur Generaal,
(*Was get.*) DE KOCK.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 27 october 1828.*

Z. E. de minister van financien, de heer *van Tets van Goudriaan*, heeft in de bijeenkomst van de tweede kamer van heden voorgedragen de buitengewone geldmiddelen over het jaar 1829, en tegens de tienjarige begrooting voor het tijdvak, ingaande met het jaar 1831.

De buitengewone begrooting voor het jaar 1829 is weder verdeeld in twee onderdeelen, voor het tweede van welke de middelen door het amortisatie-syndicaat worden verstrekt. Het eerste onderdeel bedraagt *f* 17,828,943-74; het tweede *f* 8,372,742-87½.— Het eerste betreft het departement van buitenlandsche zaken voor *f* 144,000; dat van justitie voor ruim 2 millioenen; dat van binnenlandsche zaken voor ruim *f* 3,200,000; dat van oorlog voor ruim *f* 1,600,000; dat van marine en kolonien voor ruim *f* 2,700,000 en dat van financien voor ruim 8 milioenen.

Het tweede onderdeel betreft de binnenlandsche zaken voor ruim *f* 771,000; dat van oorlog voor *f* 3,400,000, dat van financien voor ruim *f* 4,200,000. Behalve deze sommen, wordt voor onvoorziene behoeften, als naar gewoonte, ter beschikking van Z. M. voorgesteld een millioen guldens.

Voor de middelen ter bestrijking van het eerste onderdeel wordt in de eerste plaats voorgesteld *f* 2,963,447, *welke de middelen over 1827 meer hebben opgebragt, dan tot dekking der uitgaven benoodigd is;*—*f* 91,405, welke de uitgaven over 1825 minder dan de begrooting hebben opgeleverd, en *f* 1,357,599, *welke volgens de raming der inkomsten, over 1828 op de gewone uitgaven zullen overschieten;*—voorts het bedrag der in- en uitgaande regten, der loterij, de toevallige baten, drie opcenten op de grond belasting en 13 op de personele en indirecte belasting en op de accijnsen, buiten dat van het gemaal.

Z. E. erkent, dat de begrooting van uitgaven iets grooter is, dan die van het loopend jaar, maar meent tevens, dat de mogelijkheid, om in deze behoeften te voorzien, zonder nieuwe lasten, een gunstig bewijs moet opleveren van 's Rijks geldmiddelen. Ook dit jaar wordt geene uitgave voorgedragen voor buitengewone kosten, ter verbetering der rivier-afleidingen.

Ten aanzien van het tweede onderdeel heeft Z. E aangemerkt dat de som van ruim *f* 4,691,000, daarin voorkomende, de slotsom is van de 30 millioenen, welke het syndikaat schuldig is aan 's Rijks schatkist te leveren, en welke van hetzelve in zeven jaren zijn opgevraagd.

Omtrent de werking van de amortisatie-kas heeft Z. E. doen blijken van het gebruik, het welk dezelve heeft gemaakt van de *f* 2,600.000, bestemd tot aankoop en aflossing van openbare schuld in 1828, en tevens gemeld, dat door deze inrigting sedert 1825 zijn afgelost 4 millioenen syndicaats obligatien, en is ingekocht een kapitaal van ruim 10 millioenen werkelijke schuld. Tot aankoop en aflossing van openbare schuld over 1829 wordt van wegen dezelve instelling voorgedragen een bedrag van *f* 2,800,000 en alzoo *f* 200,000 meerder dan in het loopend jaar.

Vervolgens is de minister overgegaan tot de begoooting voor het tweede tienjarig tijdvak, en heeft hij dezelve voorgedragen ten beloope *f* 61,688,880;— te weten voor het Huis des Konings, *f* 2,100,000, secretarij van Staat en hooge kollegien *f* 1,160,000, buitenlandsche zaken *f* 737,000; justitie *f* 2,800,000; binnenlandsche zaken *f* 7,800,000; hervormde kerk *f* 1,400,000; landmagt *f* 16,277,96; zeemagt en kolonien *f* 5,920,000 en geldmiddelen *f* 23,793,964.

De minister rekent, dat de onderhavige begrooting, na aftrek, van de kosten van beheer; ruim een millioen meer bedraagt dan die van het loopend tijdvak, maar merkt tevens op, dat, sedert de laatste tien jaren, zijn gecreëerd kapitalen, rentende 4½ millioenen; dat de kosten van het beleid der justitie, de organisatie der regterlijke magt daar onder begrepen, tot *f* 2,800,000; de meerdere kosten van de r. k. eeredienst, ingevolge het concordaat, ten bedrage van *f* 7 à 800,000 en eene som van *f* 800,000 ter aanmoediging van volksvlijt, enz., als nu onder de vastbepaalde uitgaven zijn gebragt, en rekent tevens, dat men, de buitengewone behoeften op 2½ millioenen berekende, op deze wijze, met de voorgestelde begrooting, het tweede tienjarige tijdvak zoude [illegible] met eene *vermindering* van een millioen op de uitgaven in het algemeen.

De minister heeft bij deze gelegenheid ook gewaagd van de aanvrage van Z. M. den Koning nopens eene waarde van domeinen, opbrengende eene jaarlijksche rente van 500,000, in mindering van de som, bij de grondwet aan Z. M. verzekerd, en de overgifte van die domeinen aan de algemeene maatschappij ter bevordering van volksvlijt, en heeft daar bij aangemerkt, dat, terwijl de Koning met deze aanvrage en overgifte geen ander doel heeft gehad, dan om, zelfs door personelijke opofferingen, de welvaart zijner beminde onderdanen te bevorderen, en 's Rijks geldmiddelen te ondersteunen, Z. M. als nu nog plegtig verklaart, dat, niet voor aan de statuten der maatschappij zal zijn voldaan, en voor deze domeinen in 's Rijks schatkist zal zijn gestort eene som van twintig millioenen, of een bedrag van staats-papier, rentende een millioen guldens, de Staat zal worden aangevraagd, om de uitkeeringen aan Z. M. Huis, zoo voor zich, als voor zijne opvolgers, weder met *f* 500,000 te verhoogen, en tot het bedrag van *f* 2,400,000, bij de grondwet bepaald, te brengen.

Z. E. heeft, ten aanzien van de behoeften van het ministerie van justitie, opgemerkt, dat de kosten eener gereorganiseerde regterlijke magt, wel is waar, nog niet met de noodige juistheid kunnen worden opgegeven, maar dat Z. M. niettemin, uit hoofde dezer min belangrijke onzekerheid, zich niet geregtigd heeft gevonden, om deze kosten op de tienjarige begrooting achter wege te laten, zich vleijende, dat de wijsheid en belangstelling van de Staten-Generaal weldra de moeielijkheden zullen overwinnen, welke de eindelijke en algeheele daarstelling van alle de gevorderde wetten te dezen hebben vertraagd.

Ter bestrijking van de behoeften gedurende het tweede tienjarige tijdvak heeft Z. M. voorgesteld twee verordeningen; bij de eene van welke het middel van het gemaal wordt behouden; en bij de andere waarvan dit middel wordt weggelaten en vervangen door eene verhooging van 50 ten honderd op den accijns van het zout, het gedisteleerd, het bier en de azijn. Z. E. heeft te dezen aangemerkt, dat Z. M., van onderscheidene zijden, soms uit geheel strijdige gezigtspunten aangezocht, om op het middel van het gemaal terug te komen, heeft willen beproeven, in hoeverre, met in het oog te houden de beginselen eener algemeene regtvaardigheid, de algemeene tevredenheid, op deze wijze, zoude kunnen worden bevorderd.—Het weglaten van het gemaal zoude tevens in betrekking staan tot eene verandering in den grondslag der personele belasting, strekkende, om te verhoeden, dat lieden, welke in de daad tot dezelve behoorden bijtedragen, zich niet, gelijk in sommige oorden het geval is, aan dezelve belastingen zouden blijven onttrekken.

In beide de wetten wordt de hoofdsom der grondbelasting

op *f* 16,133,353 bepaald, doch met het uitzigt, dat, ook bij onstentenis van eenen kadastralen aanslag, zoodanige nadere maatregelen zullen worden voorgedragen omtrent den provincialen omslag, als de billijkheid vordert.

Bij het voorstellen van de middelen ter bestrijking, bij welke het middel van het gemaal wegvalt, heeft Z. M. gemeend te moeten afwachten, wat de ondervinding zal kunnen leeren, wegens het eventueel afschaffen van het middel op het geslagt. In het algemeen heeft Z. E. de minister, ter zake dezer voordragt, aangemerkt, dat geene lasten, zonder eenig bezwaar en zonder eenige moeijelijkheid, denkbaar schijnen; dat men het er ten dezen op heeft toegelegd, om alles tot een regtvaardig geheel te vormen, en het gemaal, hetwelk eene algemeene volksbelasting is, door algemeen werkende middelen te doen vervangen.

Met het voorstellen van deze tweederlei wetten voor 's Rijks middelen, heeft Z. M. aan de Staten-Generaal de keuze van de meest doelmatige willen overlaten.

De behoeften, de kolonien betreffende, op de begrooting voorkomende, zijn de gewone; ten aanzien der behoeften, welke de op Java nog voortdurende oorlog vereischt, is eene nadere voortdragt te wachten.

Eindelijk heeft Z. E. eene wet voorgedragen voor de werkzaamheden van het amortisatie-syndicaat, gedurende het tweede tienjarig tijdvak, en verzekerd, dat deze belangrijke instelling aan haar doel voldoet, en dat het hem minister, na een naauwkeurig onderzoek, is gebleken, dat zij zich in eenen goeden staat bevindt, en, zonder onvoorziene omstandigheden, van 's Rijks schatkist geene opofferingen zal vereisschen.

Bij deze wet wordt voorgesteld, dat met 1 januari 1831 zullen worden vernietigd een kapitaal van *f* 13,700,000 werkelijke schuld, door het syndicaat gekocht, of nog te koopen, en een kapitaal van ruim 36 millioenen, u. s. met de daarbij behoorende kansbiljetten, uitgeloot tusschen 1830 en 1849; dat als onvervreemdbaar zal worden verklaard een kapitaal van ruim 90 millioenen u. s., met de daarbij behoorende onuitgelotene kansbiljetten; dat jaarlijks *niet minder* dan *f* 2,500,000 zullen worden besteed tot inkoop en aflossing van openbare schuld; dat het syndicaat bij voortduring zal voldoen aan de verpligtingen, hetzelve bij de wetten van 1822 en 1824 opgelegd, en daarvoor steeds zal genieten de dotatie van *f* 2,500,000.

De minister heeft bij deze gelegenheid opgegeven het juist bedrag van *'s Rijks* schuld, zoo verre dezelve bekend en vereffend is. Dezelve beloopt op dit oogenblik een kapitaal van *f* 786,556,226, werkelijk rentegevende schuld, en een kapitaal van 1,203,933,000 uitgestelde schuld, te zamen ruim 1990 millioenen. Het onvervreemdbaar verklaren van een kapitaal, wat de werking betreft, gelijk stellende met eene vernietiging, dan zal, met het kapitaal van 125 millioenen uitgestelde schuld en kansbiljetten (hetwelk het syndicaat tot en met 1849 had behooren te vernietigen, maar bij voorraad nu reeds heeft vernietigd) de nationale schuld op den 1sten januari 1831 om een kapitaal van ruim 387 millioenen zijn verminderd.

Z. E. de minister heeft zijn betoog, hetwelk een paar uren heeft geduurd, aldus geëindigd:

„Intusschen; edel mogende heeren, indien ik de aandacht van u edel mogenden, deze eerste reize te veel gevergd heb, zoo wordt dit door het gewigt des onderwerps althans eenigzins verschoond. In allen gevalle bid ik u edel mogenden, uit het breedsprakige dezer rede, niet tot het gevoeg te willen besluiten, dat ik dezelve te dikwijls en te lang met mijne overwegingen vermoeijen zal; want ik schroom geenszins, als mijn individueel gevoelen, hetwelk de rigtsnoer mijner handelingen moet uitmaken, te doen kennen, dat de beste toelichtingen door mij aan u edel mogenden, hetzij individueel, voor zoo ver dit kan, hetzij vooral, en meer bepaaldelijk, aan en in de sectiën zullen kunnen gegeven worden.

„Ik zal mij dan ook bereid toonen, elk oogenblik voor een ieder van u edel mogendheden, tot het geven van die toelichtingen, tot welke ik mogt in staat zijn. Ik zal steeds pogen dit te doen duidelijk en zonder voorbehoud; ik zal dit doen aan en in de sectien, zoo dikwijls dit mogt verlangd worden, en ik zal daardoor den loop der overwegingen bij de openbare zittingen minder dikwijls behoeven te bemoeijelijken.

„Er is echter eene omstandigheid, bij welke ik het spreken altijd als pligt zoude beschouwen; eene omstandigheid, welke, Gode zij dank, door den achtbaren gang der deliberatien van u edel mogenden; door die wijsheid en kalmte van derzelver vergaderingen, welke Europa bewondert, en anderen beschaamt, onmogelijk wordt.

„Die omstandigheid namelijk, waarbij handhaving van de eer van ons dierbaar Vaderland, van den roem der Nederlandsche regering, van het vaderlijk bestuur van onzen eerbiedwaardigen Koning, het spreken konde gebieden: dan toch zoude ik met u edel mogenden mijne aandacht vestigen op zoo veel goeds, als wij in dit gezegend land genieten; op die mate van maatschappelijke vrijheid, welke dezen verbaast, en door genen benijd wordt; op het gezegend tijdperk, hetwelk wij in Nederland beleven, waarin het vrij te spreken, en vrij te schrijven als nationaal domein mag beschouwd worden; waarvan het gebruik, hoe vaak ook door het misbruik ontsierd, bij de wetten verzekerd blijft; op dat wijs en regtvaardig evenwigt tusschen alle standen, welke de eenige mogelijke gelijkheid in de Staten handhaaft; op die regtvaardige en geheel onafhankelijke regtsmagt, welke het bolwerk is van al de onschuldige daden der menschen; maar vooral ook, edel mogende heeren, op den vader des Vaderlands, den Koning, die ons regeert, dien ik te hoog acht en te opregt bemin, om veel van hem te spreken, maar omtrent wien ik dan zeggen zoude, gelijk ik thans daarmede besluit, „dat geschenk ons door Gods goede voorzienigheid gegeven, door vreemden benijd, door allen geroemd, zij ons aller punt van vereeniging, het plegt-anker van ons aller vertrouwen, en, gelijk het sieraad, zoo ook de sterkte, van geheel het Nederlandsche volk."

Behalve de reeds bekende wetten zijn ter tafel gebragt 1°. een ontwerp van wet, betreffende den omslag der grondbelasting over de onderscheidene provincien over het jaar 1829, 2°. een ontwerp van wet, houdende de indeeling van het grondgebied des Rijks in geregtelijke kantons en arrondissementen, zijnde eene nieuwe redactie van het ontwerp van November 1827, gewijzigd naar aanleiding van de beraadslagingen, welke in de afdeelingen hebben plaats gehad.

(*Haarlemsche Courant van 30 Oct. jl.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

April 27—schip *Auguste*, J. M. F. Flemming, van Antwerpen den 6den januari.—brik Pieter en Carel, H. Poppen, van dito den 6den dito, met Zr. Ms. troepen.

April 28—Zr. Ms. korvet *Komeet*, kap.-luitenant ter zee J. C. Koopman, van Texel den 27sten december 1828, passagiers: adelborst der koloniale marine G. J. van Hasselt, de heeren J. C. Assen en A. J. de la Pinje.—schip *Maria*, F. R. Cobb, van Antwerpen den 4den januari, passagiers: de heeren J. Thornton en W. J. West.

Vertrokken.

April 28—Chineesch schip *Antjong*, Lean Tjoantjang, naar Cochin-China.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten *Anna Paulowna*, *Komeet*; schepen Louisa Prinses der Nederlanden, De Stad Rotterdam, De Vrouw Hendrika, Rosalie, Auguste Maria; stoom-boot Van der Capellen; brikken Rubens, De Jonge Elizabeth, Louisa Augusta, Sia Horse Segave, Dorothea, Pieter en Carel; schoeners Kim Tjinhien; Dries, Rembang. — Eng. schepen Timmandra, Victoria, Persian, Borneo. — Amerik. schip Emelij.—Zweedsche schip Calcutta.—Fransche brikken L'Adelaide, Victoire Pauline. — Chinesche jonken Hokgoan Hongtjoen.

« Blok B Kleine Roea-malakka, *M. A. Louis* en *S. Willemse.*
« C Groote Rivier (westzijde), *S. E. de Jongh.*
« C Luthersche-kerkstraat, *C. J. Piroti.*
« D Kleine Spinhuisgracht, *A. Arons.*
« E Groote Roea-malakka, *J. Specht* en *P. M. Meijer.*
« F 1ste deel Pisang Passar of heeren straat, *W. D. van den Heuvel.*
« G Moorschegracht of Penjaringand, *J. G. van der Lee.*
« K Stapelplaats, *A. van Loon.*
« L 9 en 10de deelen Kampong Bandang, *J. A. Hoofdsteder.*
« L 16de deel Janwijnandsgracht, *H. Salomons* en *W. Morgenlandt.*
« L 17de deel Voerburgsgracht (oostzijde), *D. W. Cats*, *W. F. Paulus* en *J. F. Gaspers.*
« L 18de deel Voorrei, over de Stapelplaats (oostzijde), *H. B. Willems.*
« L 19de deel Voorrei, over de Stapelplaats (oostzijde), *J. Coffijn* en *J. C. Andries.*
« L 20ste deel Goenoengsaharie, van de oude Chinesche begraafplaats, tot aan de Bazaar van Weltevrede, *J. van Dastem.*
« L 22ste deel van de Sluisbrug bij Noordwijk, tot en met den gewezen tuin van den heer *Engelhard*, op Goenoengsaharie (westzijde), *C. Salomons* en *P. P. du Puij.*
« L 26ste deel Jacatra (oostzijde), *W. L. van Putten.*
« L 27ste deel Jacatra, (Goenoengkarang) zuidzijde, *H. Maas.*
« L 28ste deel buiten Kaaijmansgracht (oostzijde), *J. W. Alvis* en *F. Abrahams.*
« L 29ste deel buiten Kaaijmansgracht (westzijde), *J. W. Alvis* en *F. Abrahams.*
« L 30ste deel Koestraat (noordzijde), *P. W. Jacobs* en *E. Hollebeek.*
« L 31ste deel Koestraat (zuidzijde), *P. W. Jacobs.*
« L 33ste deel buiten Nieuwpoort (oostzijde), *J. C. Bastiaan.*
« L 35ste deel *a*, *b* en *c*, buiten Nieuwpoort, (westzijde) (Goedanggaram), *J. Ferdinandus.*
« M 1ste deel Princenlaan, *M. G. Munnik.*
« M 1ste deel Tankie, *J. E. Anthonysz*
« M 2de deel Molenvliet, van Princenlaan tot aan de brug van Rijswijk en langs Rijswijk, (noordzijde) tot de Sluijsbrug, *van Slooten.*
« M 3de deel Rijswijk (zuidzijde), Noordwijk en het Koningsplein, *H. J. de Wit.*
« M 3de deel Weltevrede, buiten het Kampement Weltevrede, *F. Jager.*
« M 5de deel Kampong Balie, Tanabang (oostzijde), en Kampong Dima, *J. F. H. Wit.*
« M 4de deel Molenvliet (westzijde), tot aan de brug over de Crocoet, naar Tanabang leidende, *J. F. Vermandel.*
« O 8ste deel de weg naar Tanabang (westzijde), *D. C. Haak.*
« O 9de deel van het spruitje Minting, tot de scheiding der Ommelanden, *J. F. H. Witt.*
« S 1ste deel binnen Kaaijmansgracht (noordzijde), *W. V. Jans.*
« S 2de deel voormalige binnen Rotterdammer poort (oostzijde), *G. J. Isaaks.*

Batavia, *De Hoofd-baljuw voornoemd,*
den 28sten april 1829. VAN DER VINNE.

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Klapper-olie per takker of 33 bottels.	11	„	9	50	7	33⅓
Idem per bottel.	„	40	„	30	„	„
Katjang-olie per takker	7	„	6	„	6	60
Idem per bottel.	„	25	„	20	„	„
Dempel-olie per pikol.	„	„	14	„	20	„
Rijst per koijang.	120	„	67	„	100	„
Idem per gantang.	„	50	„	12	„	24
Koffij per koijang.	„	„	„	„	630	„
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6	18	30	15	„	12	„

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	[illegible]
Varkens-vleesch het katje.	„	26½	„	50	„	[illegible]
Ossen-vleesch het pond.	„	20	„	16	„	[illegible]

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op tijd en plaats nader te bepalen, zullen worden verkocht, namens Mr. *J. Ruardi Tresling*, advokaat voor en van wege *P. van Hoek* qq., de navolgende, ten laste van *J. L. Wattig*, bij wege van executie achterhaalde goederen, als:

1°. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, gelegen binnen Batavia aan de Groote Rivier, zuidzijde van het Garnaal Straatje in het blok F 1, sub no. 33, bij de verp. doorl. onder no. 7,299.

2°. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, gelegen in Batavia, westzijde van de Groote Rivier in het blok B no. 46, bij de verponding doorloopende onder no. 286.

3°. Zeker erf, gelegen binnen Batavia, aan de oostzijde van de Groote Rivier in het blok D. nos. 39 tot en met 49, bij de verponding doorloopende sub no. 6,778.

4. Een slaaf, genaamd *Badong*; één slaaf, genaamd *April*, beiden van Balie; één slaaf, genaamd *Cicero*, van Boegies en de slavin *Jamina*, van Palembang; voorts een assertement boeken en huismeubelen.

De deurwaarder bij het Hoog Geregtshof over Nederlandsch Indie,
H. MUTTER.

—Op zaturdag den 2den mei 1829, door den deurwaarder bij den landraad van Batavia, voor het huis van den chinees *Tan Tiseeng*, bij de Vischmarkt, van, bij wege van executie achterhaalde negotie- en andere goederen.

HUWELIJK.

Getrouwd,
J. N. GROENEWALD,
met
M. B. SMIT.

Batavia, *den 23sten april 1829.*

GEBOORTEN.

Heden verloste van een zoontje, de echtgenoot van
J. PIETERS.

Batavia, *den 25sten april 1829.*

—Verloste van een zoon, vrouwe *Johana Pitronella Hedrich*, geliefde echtgenoot van
J. A. WIEDERHOLD.

Passaroeang, *17 april 1829.*

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. B. van de Velde vertrekt met verlof, naar Nederland.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

SOCIETEIT DE HARMONIE.

BAL en SOUPER, op vrijdag den 1sten mei 1829, op den gewonen tijd.

De Secretaris,
SCHIFF.

—De ondergeteekende advokaat fiskaal bij den raad van justitie, verlangt een klerk goed kunnende copieren en in staat om onder dictamen te schrijven.
VAN TEUTEM.

Batavia, *den 27sten april 1829.*

—Op 1° mei 1829, wordt het kantoor van de advokaten *Modderman* en *Ardesch*, verplaatst naar het huis op den hoek, van de koestraat, in de buiten nieuwpoorstraat, laatst bewoond door den heer *Jordan Johannes.*

—Bal in de militaire cantine, zaturdag den 2den mei 1829, vrij entrée.
PRUD'HOMME.

—*Ed. van Teijlingen*, door zijne provisionele plaatsing aldaar, voor eerst te Batavia, zullende verblijven tot dat zijne nadere bestemming zal bepaald zijn, maakt bij deze bekend, dat hij te Soerabaija tot zijnen gemagtigden heeft aangesteld den heer *J. G. Muller.*

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.